

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

Галузь знань		05 «Соціальні та поведінкові науки»	Освітній рівень		Перший (бакалаврський)			
Спеціальність		051 «Економіка»	Семестр		5			
Освітньо-професійна програма		«Економіка та бізнес-аналітика»	Тип дисципліни		обов'язкова			
Факультет		Економіки і менеджменту	Кафедра		Економіка підприємства			
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	5	150	30	-	30	-	90	Екзамен

ВИКЛАДАЧ

Підгора Єлизавета Олександрівна,
podgora.elis@gmail.com

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства ДДМА.
Досвід роботи – 28 років.
Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі посібників з ISBN, монографії.
Провідний лектор з дисциплін: «Економіка підприємства», «Економічний аналіз», «Управління потенціалом підприємства», «Стратегія розвитку підприємства».

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	1. Теоретичні моделі соціально-економічних процесів. 2. Мікро– та макроекономіка. 3. Економіка підприємства. 4. Бухгалтерський облік.
Освітні компоненти для яких є базовою	1. Проектний аналіз. 2. Потенціал і розвиток підприємства.

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми**Інтегральна компетентність (ІК)**

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)**Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції**

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	<p>Економічний аналіз – це наука, яка вивчає економічні процеси та явища, що відбуваються на підприємстві, дає їм об’єктивну оцінку й виявляє резерви для поліпшення виробничої і фінансово-економічної діяльності підприємства.</p> <p>Об’єкт економічного аналізу – процеси і явища господарської діяльності підприємства. В умовах промислових підприємств до об’єктів аналізу відносять: виробництво й реалізацію продукції; собівартість продукції; використання всіх видів ресурсів підприємства; фінансові результати діяльності підприємства; фінансовий стан підприємства та ін.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економічний аналіз» є господарські процеси підприємства, соціально-економічна ефективність і його фінансові результати, обумовлені дією суб’єктивних і об’єктивних факторів, відображених у системі економічної інформації.</p> <p>Навчальна дисципліна «Економічний аналіз» є однією із основних складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка».</p>
Мета	формування системи знань про сутність і зміст аналізу фінансово–економічної діяльності як науки, тобто засвоєння знань щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль –екзамен (очний, дистанційний формат).
Політика курсу	<p>Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання Освоєння дисципліни передбачає обов’язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з поважної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. За використання телефонів і комп’ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.</p> <p>Політика академічної доброчесності Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів.</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Тема Т1. Предмет, об’єкт та завдання економічного аналізу. Види аналізу та його інформаційне забезпечення	Практичне заняття 1	<i>Заняття 1</i> (практичне заняття). Порівняння, його застосування в аналізі. Табличний метод. Використання табличного методу в аналізі. Методи балансового зв’язку у дослідженнях наявності та руху матеріальних та трудових ресурсів.	Самостійна робота	<p>1. Історія розвитку економічного аналізу.</p> <p>2. Місце економічного аналізу господарської діяльності у системі наук. Його зв’язок з політичною економією, галузевими економіками, маркетингом організацією виробництва й управління, фінансуванням, банківською справою, статистикою, бухгалтерським обліком, аудитом тощо.</p> <p>3. Використання моделювання в економічному аналізі.</p> <p>4. Джерела інформації, які використовуються в аналізі. Перевірка за зовнішніми прикметами (за формою) та за змістом. Гласність і секретність інформації. Комерційна таємниця, її межі та значення для суб’єктів господарської діяльності.</p> <p>5. Організація і контроль потоків інформаційного</p>
Лекція 2	Тема Т2. Метод та методичні прийоми економічного аналізу	Практичне заняття 2	<i>Заняття 2</i> (практичне заняття). Методи аналізу кількісного впливу чинників на зміну результативного показника. Метод повних ланцюгових підстановок. Метод абсолютних та відносних різниць в економічному аналізі.		
Лекція 3	Тема Т2. Метод та методичні прийоми економічного аналізу	Практичне заняття 3	<i>Заняття 3</i> (практичне заняття). Інтегральний прийом в економічному		

			аналізі. Індексний метод економічного аналізу. Прийом дольової участі та пропорційного ділення в економічному аналізі. Прийом перерахунку планових показників.	забезпечення виробництва.
Лекція 4	Тема Т2. Метод та методичні прийоми економічного аналізу	Практичне заняття 4	<i>Заняття 4</i> (контрольна робота). За темами 1, 2	6. Використання ЕОМ в економічному аналізі. Розробка і класифікація аналітичних задач. Створення автоматизованого банку даних для розв'язування аналітичних задач.
Лекція 5	Тема Т2. Метод та методичні прийоми економічного аналізу	Практичне заняття 5	<i>Заняття 5</i> (практичне заняття). Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному й вартісному вираженні. Фактори, що впливають на обсяг виробництва продукції.	7. Форми та методи організації аналітичної роботи. Планування, виконання й контроль окремих робіт і аналізу в цілому.
Лекція 6	Тема Т3. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг	Практичне заняття 6	<i>Заняття 6</i> (практичне заняття). Аналіз асортименту, ритмічності і якості продукції.	8. Основні етапи й послідовність проведення аналізу господарської діяльності. Добір, перевірка й аналітична обробка економічної інформації. Узагальнення, оцінка та письмове оформлення результатів аналізу. Формування пропозицій за результатами аналізу та контроль за їх реалізацією.
Лекція 7	Тема Т4. Аналіз використання трудових ресурсів і фонду оплати праці.	Практичне заняття 7	<i>Заняття 7</i> (практичне заняття). Аналіз використання трудових ресурсів. Аналіз продуктивності праці.	9. Особливості організації та проведення аналізу з боку статистичних, фінансово-кредитних і керівних організацій. Залучення, узгодження дій та заохочення виконавців аналізу.
Лекція 8	Тема Т4. Аналіз використання трудових ресурсів і фонду оплати праці	Практичне заняття 8	<i>Заняття 8</i> (практичне заняття). Аналіз фонду оплати праці.	10. Аналіз організаційно-технічного рівня підприємства.
Лекція 9	Тема Т5. Аналіз довгострокових активів підприємства	Практичне заняття 9	<i>Заняття 9</i> (практичне заняття). Аналіз довгострокових активів підприємств	11. Аналіз виконання договірних зобов'язань по поставках: обсяг, строки, асортимент, якість. Характеристика взаємозв'язків показників випуску, відвантаження й реалізації продукції.
Лекція 10	Тема Т6. Аналіз витрат на виробництво і собівартість продукції	Практичне заняття 10	<i>Заняття 10</i> (контрольна робота). За темами 3, 4, 5.	12. Зміст і реалізація підсумкового аналізу виручки від реалізації продукції й послуг. Розрахунок резервів збільшення реалізації продукції.
Лекція 11	Тема Т6. Аналіз витрат на виробництво і собівартість продукції	Практичне заняття 11	<i>Заняття 11</i> (практичне заняття). Аналіз витрат на виробництво і собівартість продукції.	13. Аналіз і оцінка збуту окремих товарів.
Лекція 12	Тема Т6. Аналіз витрат на виробництво і собівартість продукції	Практичне заняття 12	<i>Заняття 12</i> (контрольна робота). За темою 6.	14. Оцінка конкурентоспроможності підприємства на зовнішніх ринках та ефективності експортних операцій.
Лекція 13	Тема Т7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	Практичне заняття 13	<i>Заняття 13</i> (практичне заняття). Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.	15. Аналіз виробничого браку підприємства.
Лекція 14	Тема Т7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	Практичне заняття 14	<i>Заняття 14</i> (практичне заняття). Аналіз фінансового стану підприємства.	16. Аналіз резервів збільшення обсягів виробництва продукції.
Лекція 15	Тема Т8. Аналіз фінансового стану підприємства	Практичне заняття 15	<i>Заняття 15</i> (контрольна робота). За темами 7, 8	17. Аналіз впливу трудових і організаційно-технічних факторів на динаміку продуктивності праці.
				18. Аналіз резервів продуктивності праці й випуску товарної продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів.
				19. Аналіз середньої заробітної плати.
				20. Аналіз наявності та ефективності використання нематеріальних активів.
				21. Аналіз резервів продуктивності праці й випуску товарної продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів
				22. Аналіз резервів підвищення ефективності використання основних засобів підприємства

				23. Аналіз резервів зниження собівартості продукції і витрат на виробництво 24. Аналіз резервів зростання фінансових результатів діяльності підприємства 25. Аналіз резервів поліпшення фінансового стану підприємства
--	--	--	--	--

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Лекційні і практичні заняття укомплектовано наступним обладнанням: мультимедійне обладнання для презентації, маркерна дошка і екран.
 Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=490>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	1. Рекова Н. Ю., Підгора С. О., Ровенська В. В., Латишева О. В., Гігіс Т. П., Єрфорт І. Ю., Смирнова І. І., Касьянюк С. В. Економічний аналіз: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Краматорськ: ДДМА, 2021. 200 с. URL: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/ep/metod-k/Економічний%20аналіз_Підгора_2%20(2).pdf 2. Економічний аналіз. За ред. Ф.Ф.Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2003. 680 с. 3. Економічний аналіз. За ред.М.Г.Чумаченка. К.:КНЕУ, 2001. 540 с. 4. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз: теорія і практика: підручник. За ред. проф.. А. Г. Загороднього. Львів: «Магнолія 2006», 2007. 440 с. 5. Олійник О. В. Економічний аналіз: практикум для студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей. За ред. Ф.Ф. Бутинця. Житомир. ПП «Рута», 2003. 496с.	Додаткові джерела	1. Економічний аналіз. За ред. Волкової Н.А. Одеса: ONEU, 2015. 310 с. URL: http://dspace.oneu.edu.ua/jspsui/bitstream/123456789/5717/1/Економічний_аналіз.pdf Web-ресурси 1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua . 2. Офіційний сайт законодавство України.URL: http:// zakon.rada.gov.ua .
---------------------------	---	--------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування на практичних заняттях	10	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
		75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Реферат (тези доповідей, стаття), як результат самостійної роботи здобувача	10	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
		30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни

Модульна контрольна робота № 1,2,3,4	20+20+20+20	0 - 29	F		Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
--------------------------------------	-------------	--------	---	--	---

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Вид навчальних занять або контролю	Розподіл між учбовими тижнями															Вид підсумково го семестрового контролю
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Лекції	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		2	ЕКЗАМЕН
Практичні заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Сам. робота	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
Консультації (К)				К			К				К			К		
Поточний контроль	ВК			УО			УО				УО		УО	УО		
Модулі	М1	М1	М1	М1	М1	М2	М2	М2	М2	М2	М2	М2	М2	М2	М2	
Контроль по модулю (КР)					КР1			КР2				КР3		КР4		
Контроль самостійної роботи							ЗСР	ЗСР					ЗСР	ЗСР	ЗСР	

ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; КР – письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (реферат, тези доповіді, стаття); К – консультація.

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни: <https://docs.google.com/forms/d/1q3sNS5wiGgElaXVcbAPyQJDeDRk7DmQLyxKfGf-AJs4/edit>

Опитування з приводу оцінювання якості організації освітнього середовища:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSciEcttSxrc-bN_Ot0uVaXaDHeXOE6Idif2aFnD66lsFH5Ccw/viewform

<https://forms.gle/fKgZhtAiZxD39dms7>

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Розглянуто і схвалено на засіданні
Кафедри «Економіка підприємства»
Протокол № 10 від 25.06.2024
В.о. завідувача кафедри:

Розробник:

 /Підгора Є.О./

Гарант освітньої програми:

 /Підгора О.Є./

 /Підгора Є.О./

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Декан факультету:

/Мироненко С.В./

«28» червня 2024 р.